

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาเหตุผลของนักเรียนไทยมุสลิมในการศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในกรุงเทพมหานคร รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัยมีดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ (1) นักเรียนไทยมุสลิม จำนวน 615 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2529 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในชุมชนมุสลิม กรุงเทพมหานคร ที่แก่นักเรียนไทยมุสลิมร้อยละ 25 ขึ้นไปจำนวน 4 โรงเรียน คือ โรงเรียนวัดหนองจอก โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ โรงเรียนสตรีเศรษฐบุตรบำเพ็ญ และโรงเรียนเทพศิลา และ (2) นักเรียนไทยมุสลิมจำนวน 840 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับต้น(อิมติคาลัยะห์)ปีการศึกษา 2529 ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ในชุมชนมุสลิม กรุงเทพมหานคร จำนวน 6 โรงเรียนคือ โรงเรียนมิฟตาสุลอุมิดีนียะห์ โรงเรียนศาสนวิทยา โรงเรียนศาสนศึกษา โรงเรียนริควานูนอิสลาม โรงเรียนมะเขาะฮ์ยาคูคุดีน 2 และโรงเรียนอิสลามบูรณศาสน์

กลุ่มตัวอย่าง

จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 499 คน โดยมีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจากประชากร และใช้เกณฑ์ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ เกรจซีและ มอร์แกน (Robert V. Krejcie and Dayle W.Morgan 1970 : 607 - 608) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลทั้งสิ้น 234 คน และจำนวนกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามทั้งสิ้น 265 คน

2. สุ่มตัวอย่างจากหน่วยประชากร (โรงเรียน) ตามสัดส่วนประชากร และวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างดังแสดงในตารางที่ 2 และตารางที่ 3

ตารางที่ 2 ขนาดกลุ่มตัวอย่างประเภทนักเรียนไทยมุสลิมที่ศึกษาต่อโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล จำแนกตามโรงเรียน

โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล	จำนวนนักเรียน		รวม	กลุ่มตัวอย่าง		รวม
	ชาย	หญิง		ชาย	หญิง	
โรงเรียนวัดหนองจอก	81	59	140	31	23	54
โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ	151	-	151	57	-	57
โรงเรียนสตรีเศรษฐบุตรบำเพ็ญ	-	154	154	-	59	59
โรงเรียนเทพศิลา	80	90	170	30	34	64
รวม	312	303	615	118	116	234

ตารางที่ 3 ขนาดกลุ่มตัวอย่างประเภทนักเรียนไทยมุสลิมที่ศึกษาต่อโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จำแนกตามโรงเรียน

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม	จำนวนนักเรียน		รวม	กลุ่มตัวอย่าง		รวม
	ชาย	หญิง		ชาย	หญิง	
โรงเรียนมิฟตาสุลลูมุดดีนียะห์	200	-	200	63	-	63
โรงเรียนศาสนวิทยา	122	63	185	38	20	58
โรงเรียนศาสนศึกษา	120	-	120	38	-	38
โรงเรียนริควานูนอิสลาม	108	-	108	34	-	34
โรงเรียนมะเขาะฮ์ฮาดุดดีน 2	120	-	120	38	-	38
โรงเรียนอิสลามบูรณะศาสน์	87	20	107	28	6	34
รวม	757	83	840	239	26	265

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม 1 ชุด ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบและเติมข้อความ มีจำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเหตุผลในการศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ลักษณะคำถามเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) 5 มาตราส่วนที่ให้ผู้ตอบตรงกับเหตุผลจากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด จำนวน 50 ข้อ โดยมีคำถาม 6 คำนับนี้

1.	ด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง	จำนวน	12	ข้อ
2.	ด้านความสนใจและความถนัด	จำนวน	5	ข้อ
3.	ด้านความจำเป็น	จำนวน	10	ข้อ
4.	ด้านความก้าวหน้าของตนเอง	จำนวน	6	ข้อ
5.	ด้านเกียรติยศชื่อเสียง	จำนวน	5	ข้อ
6.	ด้านศาสนา-ประเพณี	จำนวน	12	ข้อ

ในตอนท้ายให้นักเรียนจัดอันดับบุคคลที่สืบหาหาคำตอบการตัดสินใจเลือกศึกษาของนักเรียน 3 อันดับ

2. วิธีการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามลำดับขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร บทความ หนังสือ วิทยานิพนธ์ และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเหตุผลในการศึกษาต่อในระดับต่าง ๆ และสภาพทางการศึกษาของชาวไทยมุสลิม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 สร้างแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open Ended) และสัมภาษณ์นักเรียนชาวไทยมุสลิมเพิ่มเติมเพื่อรวบรวมเหตุผลในการศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล และโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เพื่อศึกษานำ (Pilot Study) และนำข้อมูลเหล่านั้นมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เมื่อได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำแล้วจึงนำไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความตรงของเนื้อหาและความเหมาะสมของคำถาม

ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ท่าน คือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.โยธิน พันสนนุทธ ภาควิชาจิตวิทยา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. รองศาสตราจารย์ สุภาพ วาดเขียน ภาควิชาวิจัยการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. อาจารย์ ดร.อาณัติ همانสนิท ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. อาจารย์สรเสรีญ์ สามารถวิทยากรณ์ หัวหน้าฝ่ายแนะแนวการศึกษา โรงเรียนวัดหนองจอก กรุงเทพมหานคร

5. อาจารย์เพ็ญศรี จรดสมบูรณ์ อาจารย์โรงเรียนนาคนาวาอุปถัมภ์ กรุงเทพมหานคร

2.4 นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 6 ท่าน ตรวจสอบและพิจารณาแก้ไขปรับปรุงข้อความตามข้อวิจารณ์และข้อเสนอแนะ ข้อความใดที่ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ใน 6 ท่าน เห็นว่าใช้ได้จึงเลือกมาใช้เป็นข้อความในแบบสอบถาม ข้อความในแบบสอบถามที่คัดออกมามีจำนวน 13 ข้อ จากข้อความในแบบสอบถามทั้งหมด 80 ข้อ นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและพิจารณาอีกครั้งเพื่อใช้เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ จำนวน 67 ข้อ

2.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนไทยมุสลิมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรีพุดผา และนักเรียนไทยมุสลิมระดับต้น (อภิตคาอียะห์) โรงเรียนศาสนูปถัมภ์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อนำไปหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ ลีโจเซฟ ครอนบาช (Lee Joseph Cronbach 1971 : 161) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเท่ากับ 0.81

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ขอบหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงอธิการบดีมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการ และเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือ ในการทำการวิจัยไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษา 4 แห่ง และโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม 6 แห่ง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกและรับคืนด้วยตนเองทุกโรงเรียน

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยนำไปแจกทั้งสิ้น 499 ฉบับ ได้รับคืนมา 499 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.0 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด หลังจากตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วปรากฏว่าแบบสอบถามไม่สมบูรณ์ 2 ฉบับ จึงใช้ในการวิเคราะห์ 497 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99.6

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 497 คน มาวิเคราะห์ค่าสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-X (Statistical Package for the Social Sciences-X) ที่ศูนย์บริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยการวิเคราะห์ดังนี้

1. แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบและเติมข้อความ วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)
2. แบบสอบถามที่มีลักษณะแบบประเมินค่า วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การคำนวณหาค่ามัธยเลขคณิต ใช้สูตร (ประคอง กรรณสูต 2525 : 80)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = มัธยเลขคณิต

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนนทั้ง N จำนวน

N = จำนวนคะแนนทั้งหมด

การคำนวณหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ 2523 : 52)

$$S.D = \sqrt{\frac{\sum X^2}{N} - \left(\frac{\sum X}{N}\right)^2}$$

เมื่อ S.D = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนน

$\sum X^2$ = ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง

N = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

อนึ่งในการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคำตอบในแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบประเมินค่า การกำหนดค่าคะแนนแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

มีผลมากที่สุด	มีค่าคะแนน	5
มีผลมาก	มีค่าคะแนน	4
มีผลปานกลาง	มีค่าคะแนน	3
มีผลน้อย	มีค่าคะแนน	2
มีผลน้อยที่สุด	มีค่าคะแนน	1

การแปรความหมายของคะแนน ปรับปรุงจากแนวความคิดของ จอห์น คัมบลิว เบสท์

(John W. Best 1970 : 175)

ระดับมากที่สุด	มีค่าคะแนนเฉลี่ย	4.50 - 5.00
ระดับมาก	มีค่าคะแนนเฉลี่ย	3.50 - 4.49
ระดับปานกลาง	มีค่าคะแนนเฉลี่ย	2.50 - 3.49
ระดับน้อย	มีค่าคะแนนเฉลี่ย	1.50 - 2.49
ระดับน้อยที่สุด	มีค่าคะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.49

3. จัดอันดับเหตุผลในการศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษาของ รัฐบาลและโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4. เปรียบเทียบเหตุผลของนักเรียนไทยมุสลิมในการศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษาของ รัฐบาลและโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามโดยใช้ค่าที (t-test) ของโปรแกรม SPSS-X ซึ่ง กำหนดโดยใช้สูตรสำหรับกลุ่มอิสระดังนี้ (Gene V. Glass and Julian C. Stanley 1970 : 295)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1-1)s_1^2 + (n_2-1)s_2^2 \left(\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2}\right)}{n_1 + n_2 - 2}}}$$

t = ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย

$\bar{X}_1$ = มัชฌิมเลขคณิตของคะแนนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1

$\bar{X}_2$ = มัชฌิมเลขคณิตของคะแนนในกลุ่มตัวอย่างที่ 2

S_1^2 = ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

S_2^2 = ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

N_1 = จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรกลุ่มที่ 1

N_2 = จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรกลุ่มที่ 2

5. แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นปลายเปิด (Open Ended) วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)